

Grundskolenämnden

Årsrapport 2022

Revisionskontoret

Diarienummer: SR-2022-143

Beslutad av revisorskollegiet: 2023-04-17

Stadsrevisionens uppdrag

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Malmö granskar nämnders och styrelsers ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna i revisorskollegiet och de sakkunniga revisorerna på revisionskontoret.

Utifrån resultatet i granskningen lämnas ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och bolagen. Rekommendationer lämnas när revisorerna ser brister i verksamheten och syftar till att förbättra verksamheten. Stadsrevisionen följer upp om nämnden eller bolaget har genomfört åtgärder för att följa revisorernas rekommendationer.

Fördjupade granskningar rapporteras i sin helhet i enskilda rapporter som publiceras på [Stadsrevisionens hemsida](#). För varje nämnd och bolag skrivs dessutom en årsrapport som sammanfattar det gångna årets granskning och ger de förtroendevalda revisorerna underlag för sin ansvarsprövning utifrån kommunallagen.

Granskningsansvariga

Revisorskollegiets styrgrupp Skola: Per Lilja (sammankallande), Claes Carlsson, Jan Danielsson, Göran Hellberg, Ulf Hägg och Marie Granlund.

Sakkunnig från revisionskontoret: Marie Paulsen, certifierad kommunal yrkesrevisor.

Kvalitetsgranskare: Ann-Mari Ek, revisionsdirektör, certifierad kommunal yrkesrevisor.

Sakkunniga revisorer har prövat sitt oberoende med mera i enlighet med Skyrevs rekommendation och inte funnit något hinder mot att utföra granskningen.

Omslagsfoto: Miriam Preis

Innehållsförteckning

1	Slutsats utifrån årlig granskning	4
1.1	Intern kontroll.....	4
1.2	Verksamhet	4
1.3	Ekonomi	5
1.4	Räkenskaper	5
2	Om årlig granskning	6
2.1	Bedömningskala	7
3	Grundläggande granskning	7
3.1	Intern kontroll.....	7
3.2	Verksamhet	9
3.3	Ekonomi	11
3.4	Särskild granskning	12
4	Räkenskaper.....	12
5	Fördjupad granskning	13
5.1	Placerade barn och unga på HVB	13
5.2	Särskilt stöd i grundskola och gymnasieskola	14
5.3	Användning av tolkar.....	15
5.4	Mottagande och undervisning i grundsärskolan (uppföljning).....	16
5.5	Löneprocessen (uppföljning)	17
5.6	Redovisningsenheterna (uppföljning).....	18
Bilaga 1	.....	20
Bilaga 2	.....	20

1 Slutsats utifrån årlig granskning

Den samlade bedömningen, utifrån den årliga granskningen, är att grundskolenämndens interna kontroll har varit tillräcklig samt att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande. Bedömningsskalan förklaras i avsnitt 2.1.

1.1 Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att grundskolenämndens interna kontroll har varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att grundskolenämnden under året har följt reglementet för intern kontroll. Nämnden har beslutat om en internkontrollplan som har följts upp under året och rapporterats till kommunstyrelsen.

Det har inte framkommit några väsentliga brister i nämndens arbete med intern kontroll i övrigt. Några avvikelser avseende 2022 som behöver åtgärdas framgår nedan.

- I genomförd fördjupad granskning av användning av tolktjänster bedöms grundskolenämnden inte i tillräcklig utsträckning ha en systematisk uppföljning, återrapportering och analys av tolkkostnaderna.
- I genomförd särskild granskning bedöms nämnden inte helt säkerställa en tillräcklig intern kontroll avseende förtroendekänsliga poster.

Dessa avvikelser berör en avgränsad verksamhet och får därför inte genomslag på helhetsbedömningen.

1.2 Verksamhet

Den samlade bedömningen är att grundskolenämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Undantaget är arbetet med placerade barn och unga på HVB, där vissa avvikelser har framkommit i en fördjupad granskning. Även avseende nämndens resultat har vissa avvikelser noterats. Avseende dessa är bedömningen att nämnden vidtagit åtgärder på ett tillfredsställande sätt.

I nämndens verksamhetsberättelse per delår och i årsanalysen redovisas inga väsentliga avvikelser i förhållande till grunduppdraget. Nämnden bedömer vid årsslut att tilldelade mål från fullmäktige är delvis uppfyllda. Det systematiska kvalitetsarbetet som bedrivs utifrån skollagens krav visar på utmaningar. Till dessa hör att kunskapsresultatet i årskurs 9 har sjunkit sedan föregående läsår och att andelen avgångselever som når grundläggande gymnasiebehörighet

ligger under riksnittet. Enligt nämndens kvalitetsrapport finns planerade åtgärder utifrån de utvecklingsområden som framkommit i analysen.

I genomförd fördjupad granskning av placerade barn och unga på HVB bedöms grundskolenämnden inte helt säkerställt att placerade barn och unga får sin rätt till utbildning tillgodosedd. I den fördjupade granskningen av särskilt stöd i grundskola och gymnasieskola bedöms att grundskolenämnden i huvudsak bedriver ett ändamålsenligt arbete för att tillgodose elevers behov av särskilt stöd. I granskningen framkommer dock förbättringsområden. Nämnden har återkommit med yttranden över resultaten i granskningarna och bedömningen utifrån dessa är att vidtagna och planerade åtgärder är i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

1.3 Ekonomi

Den samlade bedömningen är att grundskolenämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på att nämnden har följt Malmö stads riktlinjer vad gäller att bedriva verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna.

Nämnden har även följt upp ekonomin och rapporterat till kommunstyrelsen.

Det har inte framkommit några väsentliga brister i nämndens förvaltning av ekonomin i övrigt.

1.4 Räkenskaper

Bedömningen är att nämndens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Bedömningen grundar sig på genomförd granskning av nämndens balans- och resultaträkning utifrån kommunal bokförings- och redovisningslag samt god redovisningssed.

2 Om årlig granskning

Revisorernas uppdrag är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig¹.

Den årliga granskningen består av tre delar:

- grundläggande granskning av samtliga nämnder och styrelser
- fördjupade granskningar
- granskning av Malmö stads delårsrapport och årsredovisning.

Granskningen utgår från en riskanalys och genomförs med den inriktning och omfattning som god sed² kräver för att ge en rimlig grund för de förtroendevalda revisorernas bedömning.

I denna årsrapport sammanfattas den årliga granskningen av grundskolenämnden.

Under revisionsåret 2022 har det genomförts fördjupad granskning avseende placering av barn och unga på HVB, särskilt stöd i grundskola och gymnasieskola och användning av tolkar. Det har genomförts uppföljning av fördjupade granskningar 2021 avseende mottagande och undervisning i grundsärskolan, löneprocessen och redovisningsenheterna. Vidare har nämndens räkenskaper granskats och bedömts.

Förvaltningen har givits möjlighet att faktakontrollera årsrapporten, som är ett utkast och inte en allmän offentlig handling fram till dess att revisorskollegiet beslutar om revisionsberättelsen för 2022.

De förtroendevalda revisorerna i styrgrupp skola träffar nämndens presidium och förvaltningsledning i samband med delårsrapport och årsbokslut 2022.

---

¹ Kommunallagen, 12 kap. 1 §

² God revisionssed i kommunal verksamhet 2018, SKR.

2.1 Bedömningskala

Områdena intern kontroll, verksamhet och ekonomi bedöms enligt följande bedömningskala:

Tillräcklig/ändamålsenlig/tillfredsställande:	Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser/brister som behöver åtgärdas.
Inte helt tillräcklig/ändamålsenlig/tillfredsställande:	Bedömningskriterierna bedöms inte vara helt uppfyllda. Det finns avvikelser/brister som behöver åtgärdas.
Inte tillräcklig/ändamålsenlig/tillfredsställande:	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga avvikelser/brister som behöver åtgärdas.

Räkenskaperna bedöms som i allt väsentligt rättvisande eller inte rättvisande.

3 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma om nämnden har en tillräcklig styrning och intern kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

3.1 Intern kontroll

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner, som på en rimlig nivå säkerställer att:³

- verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv,
- informationen om verksamheten och den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

Nämnden ska i enlighet med Malmö stads reglemente för intern kontroll⁴ se till att det finns en organisering och ett systematiskt arbetssätt som säkerställer en god intern kontroll. Det innefattar bland annat att årligen besluta om en

---

³ God revisionssed i kommunal verksamhet 2018, SKR, s. 21.

⁴ Reglemente för intern kontroll i Malmö stad; antagen av kommunfullmäktige 20/12 2016.

intern kontrollplan som beskriver prioriterade åtgärder och granskningar utifrån dokumenterade riskanalyser.

3.1.1 Granskningsresultat

Genomförd grundläggande granskning visar att nämnden har en tillräcklig intern kontroll.

Nämnden har beslutat om en internkontrollplan. Planen beskriver prioriterade åtgärder och granskningar och utgår från en varierad och omfattande dokumenterad riskanalys.

Riskanalysen innehåller risker som har värderats med högt riskvärde men som inte lagts in i internkontrollplanen för kontroll, medan risker med lägre riskvärde kontrolleras. 34 av totalt 124 identifierade risker har ett riskvärde på 12 eller över utan att föras över till internkontrollplanen för kontroll. Angående dessa risker beskrivs i riskanalysen att och hur riskerna redan hanteras eller kommer att hanteras inom ramen för nämndens pågående kontroller och befintliga åtgärder. Det beskrivs i nämndens uppföljning av den interna kontrollen 2022 att bredden av och antalet risker varierar och att detta kan leda till en otydlighet när nämnden ska ta del av och ställning till vilka risker som ska prioriteras till internkontrollplanen. I uppföljningen beskrivs området som aktuellt för ett utvecklingsarbete. Nämnden har ett ansvar för att se till att den interna kontrollen är tillräcklig enligt 6 § 6 kap. kommunallagen.

Nämnden får återrapportering av resultatet från genomförda granskningar inom den interna kontrollen löpande under året. Vid framkomna brister beskrivs i uppföljningen hur dessa har hanterats och eventuellt vilken effekt hanteringen har fått.

Under året har det genomförts en fördjupad granskning av användning av tolkar som visat att det inte i tillräcklig utsträckning sker en systematisk uppföljning, återrapportering och analys av tolkkostnaderna. Se vidare om detta i avsnitt 5 i denna rapport. I genomförd särskild granskning bedöms nämnden inte helt säkerställa en tillräcklig intern kontroll avseende förtroendekänsliga poster. Mer om den särskilda granskningen finns att läsa i avsnitt 3.4.

3.2 Verksamhet

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt innebär att⁵:

- verksamheten resultat lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.
- nämnden har en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

Av Malmö stads budget 2022⁶ framgår att varje kommunfullmäktigemål är särskilt riktat till flera utvalda nämnder och helägda bolag, som gemensamt ansvarar för planering och genomförande av målet. Nämnden ska göra en analys av måluppfyllelsen och rapportera i enlighet med anvisningar från kommunstyrelsen. Inom de olika målområdena finns ett antal uppdrag som ska genomföras så fort som möjligt under budgetåret och redovisas till kommunfullmäktige senast i samband med nämndens årsanalys.

Kommunfullmäktige har antagit reglementen som klargör vilka uppgifter som respektive nämnd ska fullgöra.

3.2.1 Granskningsresultat

Genomförd grundläggande granskning visar att grundskolenämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Undantaget är arbetet med placerade barn och unga på HVB, där avvikelser har framkommit i en fördjupad granskning. Nämnden uppvisar ett lägre resultat inom vissa områden jämfört med föregående läsår och nämndens bedömning är att fullmäktigemålen uppnås delvis. Avseende detta är bedömningen att nämnden följer upp verksamheten och vidtagit åtgärder på ett tillfredsställande sätt.

Nämnden följer upp grunduppdraget i nämndens årliga kvalitetsrapport. I kvalitetsrapporten som avser läsåret 2021/2022 redovisas bland annat att årets kunskapsresultat i årskurs 9 är lägre jämfört med föregående läsår i Malmös kommunala skolor (genomsnittligt meritvärde 228,6 jämfört med 229,8 föregående läsår). Av samtliga avgångselever nådde 79,5 procent grundläggande gymnasiebehörighet. Riksnittet ligger för samma period på 85 procent. Antalet anmälda kränkningar har sjunkit något från föregående läsår, från 8 554 till 8 362. I de delar där grundskolenämnden identifierat utvecklingsområden analyseras orsakerna och det planeras och vidtas åtgärder för att förbättra verksamheten.

---

⁵ God revisionssed i kommunal verksamhet 2018, SKR, s.20.

⁶ Malmö stads budget 2022, s. 30.

Totalt åtta kommunfullmäktigemål är riktade till grundskolenämnden under mandatperioden. Samtliga mål har av nämnden bedömts som delvis uppfyllda. Nämnden har inte redovisat önskat utfall för indikatorerna i budgeten och i årsanalysen. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på indikatorernas utveckling under mandatperioden. Genomförd granskning visar att det i allt väsentligt finns grund för nämndens bedömning av utvecklingen av måлиндikatorerna.

Även om de uppsatta målvärdena inte nås fullt ut visar årets resultat ett något bättre resultat jämfört med föregående år inom vissa indikatorer. Exempelvis har andelen grundskoleelever i årskurs 7 och 9 som svarar positivt på påståendet om de är nöjda med sin skola som helhet förbättrats från 64,9 procent 2021 till 74,1 procent 2022.

Granskningen visar inte på några avvikelser avseende nämndens genomförande och redovisning av uppdragen som har tilldelats nämnden från fullmäktige.

Under året har revisorerna genomfört två fördjupade granskningar som avser nämndens verksamhet. Granskningarna gällde placering av barn och unga på HVB och särskilt stöd i grundskola och gymnasieskola. I genomförd fördjupad granskning av placerade barn och unga på HVB bedöms grundskolenämnden inte helt säkerställt att placerade barn och unga får sin rätt till utbildning tillgodosedd. Bland annat visade granskningen att grundskolenämnden behöver stärka arbetet med skolpliktsbevakning för barn och unga som är placerade i andra kommuner. Nämnden har återkommit med yttrande över resultatet i granskningen och bedömningen utifrån detta är att vidtagna och planerade åtgärder är i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer. Mer om granskningen finns under avsnitt 5 i denna rapport.

Grundskoleförvaltningen fick under året i uppdrag av grundskolenämnden att granska Malmö stads arbete avseende särskilt stöd. En utredning genomfördes av samtliga grundskolor och grundsärskolor i Malmö stad. Resultaten från utredningen presenterades vid nämndens sammanträde i december. Grundskoleförvaltningens bedömning var att majoriteten av Malmö stads grundskolor bedriver arbete med särskilt stöd i enlighet med lagstiftningen. Vissa brister identifierades dock, framför allt vad gäller förståelsen av särskilt stöd och extra anpassningar i lagens mening. Grundskoleförvaltningen gavs även i uppdrag att i samma granskning utreda Sorgenfriskolans historiska hantering av elever som varit i behov av särskilt stöd och placering i särskild undervisningsgrupp. Granskningen visade att Sorgenfriskolan, på grund av stora brister i sitt arbete med diarieföring och arkivering, inte kunde ta fram de beslut och beslutsunderlag som begärdes in. Grundskoleförvaltningen kunde därför inte utreda

Sorgenfriskolans historiska arbete med särskilt stöd. Utöver denna brist visade utredningen att Sorgenfriskolan, liksom flera andra skolor, är i behov av ökad förståelse av särskilt stöd i lagens mening. Grundskolenämnden beslutade att godkänna rapporten och att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma med rekommendationer kring förbättringsåtgärder utifrån bristerna som framkom i rapporten.

Revisionens fördjupade granskning av särskilt stöd visade att grundskolenämnden i huvudsak bedriver ett ändamålsenligt arbete för att tillgodose elevers behov av särskilt stöd. I granskningen framgick dock förbättringsområden, bland annat att nämnden bör säkerställa att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och se till att huvudmannens mallar för beslut inom området används vid samtliga skolenheter. Mer om granskningen finns att läsa under avsnitt 5.2.

3.3 Ekonomi

Att nämndens verksamhet sköts på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden:⁷

- klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser,
- bedriver verksamheten med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.

Av Malmö stads budget 2022⁸ framgår bl.a. att nämnden ska upprätta interna riktlinjer för ekonomisk styrning, regelbundet följa utvecklingen i sin verksamhet och vidta korrigerande åtgärder efter behov.

3.3.1 Granskningsresultat

Genomförd grundläggande granskning visar att nämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Nämnden har beslutat om budget för 2022 samt interna riktlinjer för ekonomistyrning. Verksamheten har bedrivits inom de beslutade ekonomiska ramarna. Årets resultat är 5,4 mkr. Investeringsbudgeten har inte överskridits. Nämnden har följt upp ekonomin regelbundet och rapporterat till kommunstyrelsen.

---

⁷God revisionssed i kommunal verksamhet 2018, SKR, s.20.

⁸ Malmö stads budget 2022, s. 30ff.

3.4 Särskild granskning

Som komplement inom ramen för grundläggande granskning görs särskilda granskningar som baseras på nämndspecifika riskbedömningar.

3.4.1 Särskild granskning av förtroendekänsliga poster

Stadsrevisionen har genomfört en särskild granskning av förtroende känsliga poster. Granskningens syfte har varit att bedöma om grundskolenämnden, kultur nämnden, servicenämnden, tekniska nämnden och kommunstyrelsen har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende förtroendekänsliga poster.

Granskning har skett av om kvaliteten på räkenskapsmaterial/underlag är i enlighet med kommunens regler och god redovisningssed. Granskning har utförts genom dokumentstudier av bland annat Malmö stads reglementen för intern kontroll och attest, tillämpningsanvisningar för attestreglemente för Malmö stad samt frågor via e-post till tjänstepersoner på förvaltningen. Vidare har det genomförts stickprovskontroll av 20 externa leverantörsfakturer spridda på olika leverantörer och belopp. Kontrollen har avsett bokföringsperioden 1 januari – 31 oktober 2022.

Den sammanfattande bedömningen är att grundskolenämnden inte helt säkerställer en tillräcklig intern kontroll avseende förtroendekänsliga poster. Bedömningen grundar sig på att stickprovskontrollen av fakturer visar att i tre fall saknas program, i ett fall saknas deltagarlista samt i två fall avser fakturan fler personer än vad som framgår av deltagarlistan. Detta är inte i enlighet med 3 kap 9 § lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. I två fall har beslutsattest utförts av tjänsteperson som själv konsumerat, använt eller tagit varorna/tjänsterna i bruk, vilket inte är i enlighet med 10 § Malmö stads attestreglemente.

4 Räkenskaper

I detta avsnitt bedöms om nämndens räkenskaper är rättvisande och upprättade i enlighet med kommunal bokförings- och redovisningslag och god redovisningssed.

Nämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt som rättvisande. Balans- och resultatposter kommenteras endast i de fall väsentliga avvikelser noterats i förhållande till god redovisningssed.

5 Fördjupad granskning

Fördjupade granskningar genomförs där riskanalysen visar på väsentliga risker och där revisionen bedömer att den grundläggande granskningen inte är tillräcklig.

5.1 Placerade barn och unga på HVB

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av placerade barn och unga på HVB. Granskningen omfattade arbetsmarknads- och socialnämnden och grundskolenämnden.

Den sammanvägda bedömningen utifrån granskningens syfte är att grundskolenämnden inte helt säkerställer att placerade barn och unga får sin rätt till utbildning tillgodosedd.

Bedömningen är att placerade barn och unga på HVB inte alltid får sin rätt till utbildning tillgodosedd. Bedömningen grundar sig på att det inte finns en tillräcklig samverkan mellan de granskade nämnderna, vilket kan leda till att barn och unga som är eller har varit placerade på HVB i en annan kommun inte alltid får en skolplacering skyndsamt.

Utifrån granskningens resultat rekommenderas arbetsmarknadsnämnden och grundskolenämnden att:

- Säkerställa att det sker en tillräcklig samverkan så att barn och unga som är eller har varit placerade på HVB i en annan kommun får en skolplacering skyndsamt.

Grundskolenämnden rekommenderas även att:

- Stärka arbetet med skolpliktsbevakning för barn och unga som är placerade i andra kommuner.

Grundskolenämnden har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten i oktober 2022. Grundskolenämnden delar revisionens synpunkter och redovisar att de kommer vidta åtgärder för att hantera de brister som framkommit i granskningen. Av grundskolenämndens yttrande framgår bland annat att nämnden planerar att tillsätta en tvärprofessionell arbetsgrupp för att föreslå lösningar på gemensamma utmaningar utifrån stadsrevisionens rekommendationer, att befintligt handläggarnätverk ska utökas med skolplaceringshandläggare och att skolornas ansvar ska förtydligas då skolplats i mottagande kommun dröjer i samband med placering.

Vidtagna och planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

Det uppföljande yttrandet från nämnden ska inkomma senast 2023-08-31.

5.2 Särskilt stöd i grundskola och gymnasieskola

KPMG har på uppdrag av stadsrevisionen genomfört en granskning av arbetet med särskilt stöd i grundskola och gymnasieskola. Granskningen omfattade grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Den sammanvägda bedömningen utifrån granskningens syfte är att grundskolenämnden i huvudsak bedriver ett ändamålsenligt arbete för att tillgodose eleverns behov av särskilt stöd.

Granskningen visar att grundskolenämnden har en central organisation samt riktlinjer och beslutsmallar som stödjer arbetet med särskilt stöd på skolenheterna. Nämnden bör dock säkerställa att eleverns behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och se till att huvudmannens mallar för beslut inom området används vid samtliga skolenheter. Vidare bör nämnden kvalitetssäkra utvärderingar för att försäkra sig om att de fokuserar på om åtgärderna stödjer eleverns utveckling i riktning mot ökad måluppfyllelse och om insatsen behöver förändras. Granskningen visar att grundskolenämnden följer upp verksamheten och att styrningen är tillräcklig. Dock bör nämnden följa upp att de elever som skulle gynnas av en placering i kommunens särskilda undervisningsgrupper får en sådan placering.

Utifrån granskningens resultat rekommenderas grundskolenämnden att:

- säkerställa att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. (3 kap. 7 § 1 st. Skoll)
- se till att huvudmannens mallar för beslut inom området särskilt stöd används vid samtliga skolenheter.
- kvalitetssäkra utvärderingar så att deras syfte ”att se över om de stödsatser som satts in har gett effekt” uppfylls. Med denna rekommendation menas att nämnden bör försäkra sig om att utvärderingen fokuserar på om åtgärderna stödjer eleverns utveckling i riktning mot ökad måluppfyllelse och om insatsen behöver förändras.
- följa upp att de elever som skulle gynnas av en placering i kommunens särskilda undervisningsgrupper får en sådan placering.

Grundskolenämnden har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten 2023-02-16. Grundskolenämnden instämmer i rapportens slutsatser och redovisar att de kommer vidta åtgärder för att hantera de förbättringsområden som framkom i granskningen. Av yttrandet framgår att nämnden bland annat planerar att vidareutveckla elevhälsans digitala systemstöd för att möjliggöra tillförlitlig uppföljning av skyndsamheten i arbetet med särskilt stöd på huvudmannanivå, samt att årligen genomföra en systematisk uppföljning och kvalitetssäkring av skolornas användning av de centrala mallarna med hjälp av stickprov. Vidtagna och planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

Nämndens uppföljande yttrande ska inkomma senast 2024-02-29.

5.3 Användning av tolkar

KPMG har på uppdrag av stadsrevisionen genomfört en granskning av kommunens användning av tolkar. Granskningen omfattade arbetsmarknads- och socialnämnden samt grundskolenämnden.

Den sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att arbetsmarknads- och socialnämnden samt grundskolenämnden inte har en tillräcklig styrning, kontroll och uppföljning avseende användningen av tolktjänster inom förvaltningen. Det noteras att det finns en relativt hög följsamhet mot svenska som huvudspråk inom förvaltningen utifrån genomförda intervjuer och enkät svar. Bedömningen är emellertid att nämnden behöver öka kännedomen i förvaltningen kring de riktlinjer/information som finns gällande svenska som huvudspråk. Det noteras även att uppföljning av huruvida svenska används som huvudspråk är bristfällig eller icke-existerande.

Därutöver är bedömning att det saknas riktlinjer kring när tjänstepersoner inom förvaltningen förväntas använda tolk. Slutligen är bedömningen att nämnderna avropar från ramavtalet för tolktjänster. Stickprovsgranskningen har inte heller funnit några systematiska avvikelser från ramavtalet. Det sker inte i tillräcklig utsträckning en systematisk uppföljning, återrapportering och analys av tolkkostnaderna.

Utifrån granskningens resultat rekommenderas arbetsmarknads- och socialnämnden samt grundskolenämnden att:

- Säkerställa att det sker en tillräcklig uppföljning kring tolkkostnader.
- Säkerställa att medarbetarna har en tillräcklig kunskap kring lagkrav och interna dokument och riktlinjer som styr tolkanvändningen.

- Säkerställa att medarbetarna har en tillräcklig kunskap om hur man genomför ett möte med tolk.
- Utveckla sammanställningen av avvikelserapportering av tolktjänster som en del i ett systematiskt kvalitetsarbete.

Grundskolenämnden har avlämnat ett yttrande över revisionsrapporten 2023-02-24. Grundskolenämnden redovisar att de kommer vidta åtgärder för att hantera rekommendationerna.

Av grundskolenämndens yttrande framgår att nämnden bland annat kommer ta fram ett förvaltningsgemensamt material i syfte att tydliggöra lagkrav och riktlinjer för tolkanvändning samt bidra till kompetensutveckling inom området.

Vidtagna och planerade åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

Nämndens uppföljande yttrandet ska inkomma senast 2024-02-29.

5.4 Mottagande och undervisning i grund-särskolan (uppföljning)

Stadsrevisionen genomförde under hösten 2021 en granskning av grundsärskolan. Den sammanfattande bedömningen utifrån granskningens syfte var att grundskolenämndens verksamhet avseende grundsärskolan bedrivs på ett i huvudsak ändamålsenligt sätt, men att det finns brister som rör mottagande och arbetet med särskilt stöd.

Granskningen visade att det fanns elever som väntat flera månader på att få en placering i grundsärskola, och att processen för mottagande inte var heltäckande och tillräckligt tydlig i alla delar. Granskningen visade vidare att behov av särskilt stöd inte alltid utreds och att åtgärdsprogram inte alltid upprättas för elever som, trots extra anpassningar, riskerar att inte nå kunskapskraven.

Granskningen visade även att det fanns svårigheter att urskilja grundsärskolan i stora delar av den uppföljning som görs, såväl på skolnivå som på huvudmannanivå.

Nämnden inkom med ett första yttrande i februari 2022 och ett uppföljande yttrande i december 2022. I det uppföljande yttrandet redovisar nämnden att ett långsiktigt arbete initierats för utbyggnad av grundsärskolans kapacitet, dock har förseningar i utbyggnad inneburit att det fortfarande råder platsbrist som innebär att elever får vänta på placering i grundsärskola. Vidare redovisar nämnden att de bland annat förtydligat processen för mottagande i grundsärskola, startat en referensgrupp för att stödja det systematiserade arbetet med

elevhälsa i grundsärskolan och lyft fram grundsärskolan i nämndens uppföljnings- och analysarbete.

Vidtagna åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer, dock med reservation för att det i flera fall är för tidigt för att se tydliga effekter av åtgärderna. Effekt av vidtagna åtgärder kommer därför att fortsätta följas i den grundläggande granskningen av nämnden.

5.5 Löneprocessen (uppföljning)

Stadsrevisionen genomförde under 2021 en granskning av Malmö stads löneprocess. Den sammanvägda bedömningen var att grundskolenämnden har en inte helt tillräcklig intern kontroll kring löneprocessen.

Granskningen visade att inom grundskolenämnden kan styrdokument utvecklas då det saknas specifika rutiner för uppföljning och kontroll av frånvaro samt dokumentation av denna inom förvaltningen. Viss vägledande information finns på intranätet men det är upp till varje arbetsplats och varje chef att avgöra hur kontroller ska genomföras samt hur utförda kontroller ska dokumenteras.

Grundskoleförvaltningen har infört frånvarorapportörer vilket under de senaste åren verkar ha bidragit till att minska antal oregistrerade frånvarotillfällen i HRutan. Frånvaro ska anmälas till frånvarorapportören, däremot är det valfritt att använda denne för registrering av frånvaron i HRutan. Förvaltningens analys av frånvaro under en mätvecka de två senaste åren visade att i de fall frånvaro inte registrerats har detta vid samtliga tillfällen varit delegerat från den anställda till frånvarorapportören. Förvaltningen har enligt analysen legat på en relativt låg nivå (cirka 7%) av inte registrerad frånvaro.

Grundskoleförvaltningens oattesterade poster inför lönekörning har under perioden juli till oktober 2021 ökat väsentligt. Som ett led i att få ner dessa poster skickar HR-service ut SMS till berörda chefer på stängningsdagen, vilket reducerar posterna. Hanteringen av oattesterade poster inom förvaltningen bedöms ta väsentliga resurser i anspråk samt påverka löneskulden. Granskning av statistik visade att både vad gäller antalet uppkomna löneskulder och skuldsomma per månad är orsaken sent inlagd/beviljad frånvaro och fel registrerad frånvaro dominerande under de senaste åren. Granskning visade vidare att det finns ett utvecklingsområde inom förvaltningen vad gäller analys av faktorer som orsakar uppkomna löneskulder.

Bedömningen grundar sig vidare på stickprovskontroller som visade att grundskoleförvaltningen delvis hanterat anställningsavtal i enlighet med styrdokumentet Arkivhandbok för Malmö stad.

Nämnden inkom med ett första yttrande i februari 2022 och ett uppföljande yttrande i december 2022. I det uppföljande yttrandet redovisas att grundskolenämnden har tagit fram ett styrdokument med rutiner för att säkerställa korrekt frånvarorapportering samt kontroll och uppföljning av poster för löneutbetalning. Grundskolenämnden har genomfört kommunikations- och utbildningsinsatser för implementeringen av det nya styrdokumentet samt tagit fram användarvänliga stöddokument. Grundskolenämnden har påbörjat ett utvecklingsarbete för ett internt arbetssätt inom HR-avdelningen för att förebygga att löneskulder uppstår vilket kommer fortsätta under kommande år. Grundskolenämnden planerar även att genomföra informationsinsats kring arkiveringsreglerna för anställningsavtal. Den sammanvägda effekten av åtgärderna förväntas innebära en minskning av oattesterade poster och därmed en minskning av löneskulder.

Vidtagna åtgärder bedöms vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

5.6 Redovisningsenheterna (uppföljning)

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av Malmö stads redovisningsenheter. Granskningen omfattade kommunstyrelsen, i sin samordnande funktion, och servicenämnden, grundskolenämnden samt hälsa-, vård- och omsorgsnämnden.

Den sammanvägda bedömningen är att grundskolenämnden har en i huvudsak tillräcklig styrning och uppföljning av arbetet med redovisningsenheterna.

Utifrån granskningens resultat rekommenderades grundskolenämnden att:

- förbereda en uppföljning av målen för redovisningsenheterna.
- säkerställa att det sker en systematisk intern kontroll av att redovisningsenheterna själva följer relevant lagstiftning inom redovisnings- och skatteområdet samt god redovisningssed.

Grundskolenämnden har lämnat yttrande över revisionsrapporten 2022-02-23.

Sammanfattningsvis uppger grundskolenämnden att den delvis delar revisionens synpunkter.

Beträffande rekommendation 1 framgår av yttrandet att grundskolenämnden menar att det är för tidigt att göra uppföljning av redovisningsenheterna.

Grundskolenämnden uppger att rekommendation 2 inte är aktuell för deras del, bland annat baserat på att de bedömer risken för avvikelser som låg. Kommunstyrelsen uppger i sitt yttrande att den ställer sig positiv till denna rekommendation med grund i att det är viktigt att sådana kontroller görs för att säkerställa att rutiner följs och att arbetsmomenten utförs på ett korrekt sätt, oavsett om arbetsuppgifterna utförs vid en enskild förvaltning eller vid en gemensam redovisningsenhet.

Grundskolenämndens yttrande bedöms delvis vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

Grundskolenämnden har inkommit med ett uppföljande yttrande 2022-12-22.

Grundskolenämnden uppger i sitt uppföljande yttrande att det fortfarande är för tidigt med uppföljning av målen för redovisningsenheterna. Nämnden uppger vidare att den inte har genomfört systematisk intern kontroll av att dess redovisningsenhet följer relevant lagstiftning inom redovisnings- och skatteområdet samt god redovisningssed. Det uppföljande yttrandet bedöms delvis vara i överensstämmelse med revisionens slutsatser och rekommendationer.

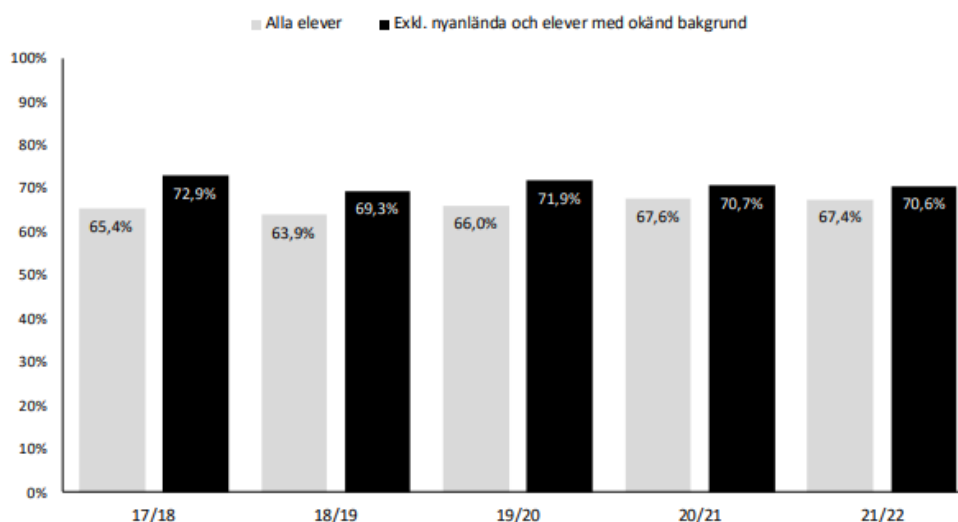
Bilaga 1

Bilaga 1: Personalstatistik

Namn på nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Antal anställda omräknade till heltid	6204,8	6 578,9	6729,3
Kvinnor, andel i %	70,4	70,3	70,6
Personal med utländsk bakgrund, andel i % **	34,5	35,7	37,8
Total sjukfrånvaro i %	6,83	6,2	6,1
Personalomsättning i %	9,3	9,2	12,3

Bilaga 2

Diagram 1: Betyg. Andel elever som nått målen i alla ämnen årskurs 9 Malmö kommunala skolor läsår 2017/18–2021/22

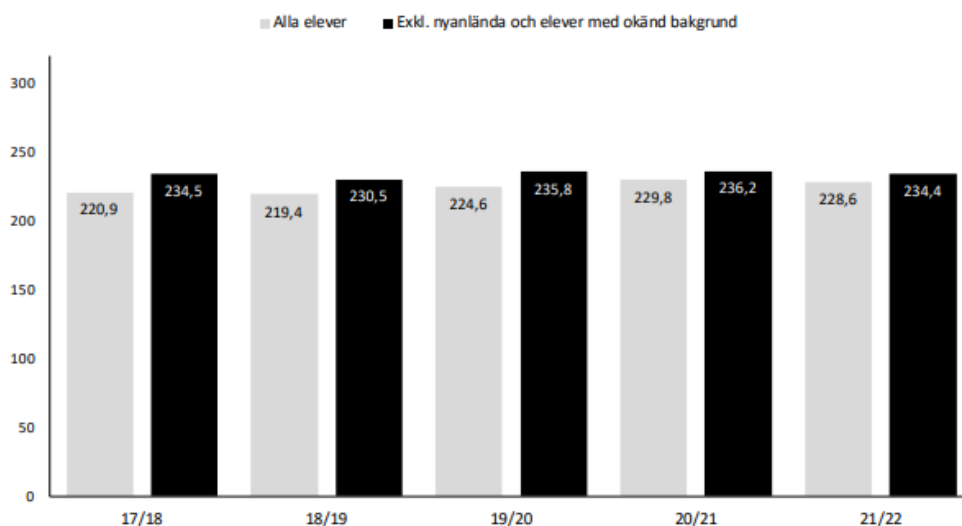

Källa: Skolverket.

Not: Nyanlända elever har kommit till Sverige de senaste 4 åren. De har inte bott i Sverige eller gått i svenska skolsystemet tidigare. Här ingår även elever

med okänd bakgrund, dvs. elever som saknar personnummer. Att personnummer saknas kan t.ex. bero på att eleven inte är folkbokförd i Sverige.

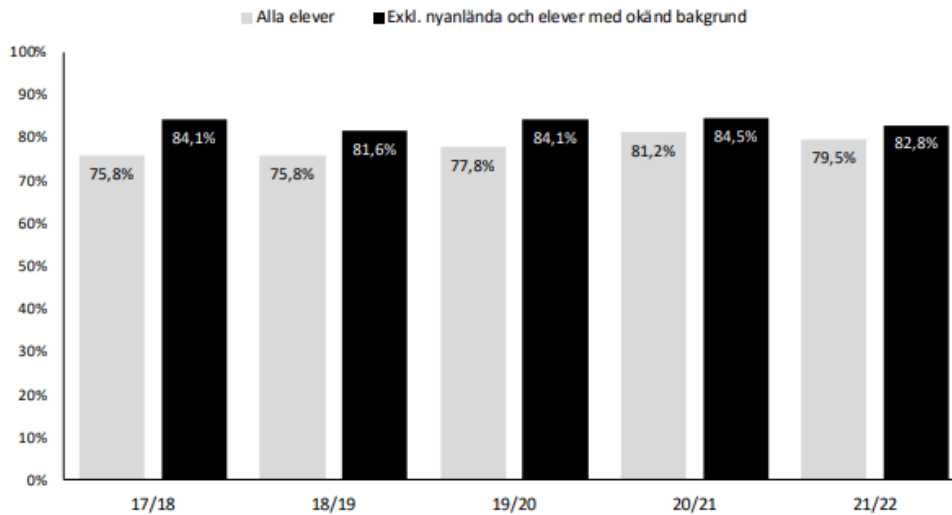
Diagram 2: Genomsnittligt meritvärde årskurs 9 Malmö kommunala skolor läsåret 2017/18–2021/22

Källa: Skolverket.

Not: Det genomsnittliga meritvärdet beräknas för de elever som fått lägst betyget E i minst ett ämne. Elevernas sammanlagda poäng divideras med antal elever som fått lägst betyget E i minst ett ämne. Elever som saknar godkänt betyg i alla ämnen ingår inte. Nyanlända elever har kommit till Sverige de senaste 4 åren. De har inte bott i Sverige eller gått i svenska skolsystemet tidigare. Här ingår även elever med okänd bakgrund, dvs. elever som saknar personnummer. Att personnummer saknas kan t.ex. bero på att eleven inte är folkbokförd i Sverige.

Diagram 3: Andel elever behöriga till gymnasiet årskurs 9 Malmö kommunala skolor läsår 2017/18–2021/22

Källa: Skolverket.

Not: Nyanlända elever har kommit till Sverige de senaste 4 åren. De har inte bott i Sverige eller gått i svenska skolsystemet tidigare. Här ingår även elever med okänd bakgrund, dvs. elever som saknar personnummer. Att personnummer saknas kan t.ex. bero på att eleven inte är folkbokförd i Sverige.